

Lääkäreiden hallinnollinen koulutus 2012

Minna Kaila, professori (ma)
Terveydenhuollon hallinto/HY
Lastentautien ja terveydenhuollon erikoislääkäri
Hallinnon pätevyys /Tay
Lääkärikouluttajan erityispätevyys (SLL)
minna.kaila@helsinki.fi gsm 050 523 2021

Sidonnaisuudet /kaupallinen yritys (ky) & muu /3v

Sidonnaisuuden laatu	Yritykset
Saanut ky:lta apurahan	-
Omistan ky:n osakkeita	-
Saanut ky:lta palkkaa/palkkion	-
Suunnitellut koulutustilaisuuden ja saanut ky:lta palkkion	-
Osallistunut kongressiin ky:n osittain tai kokonaan maksamana	-
Osallistunut ky:n hallintoelinten toimintaan	-
Osallistunut terveydenhuollossa vaikuttavan järjestön hallintoelinten toimintaan	S Lääkäriseura Duodecim kvk pj & hallitus 2008-10 Guidelines International Network Board 2008- IJTAHC Associate Editor 2010- ProMedico hallituksen pj 2011 Käypä hoito johtoryhmän pj 2011-
Vastaanottanut muuta tukea	EBMeDS -sähköinen päätöksenteon tuki -hankkeen rahoitus 2005-11 (TEKES)

Erikoislääkäritutkinnot 2002-2011

YHT		02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	yht.
HKI	2590	197	192	190	227	179	188	183	185	193	201	1935
KU	749	84	71	69	79	65	56	64	63	66	66	683
OUL	823	73	98	83	104	63	81	79	72	60		713
TRE	835	158	136	138	168	148	114	117	119	118		1216
TKU	1042	95	64	82	106	64	86	80	84	83		744
	6039	607	561	562	684	519	525	523	523	520		5291

total 519 – 684 /vuosi

sisäänotto perusopetukseen?

Erikoislääkäritutkinnot 2002-2011

YHT		02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	yht.
HKI	2590	197	192	190	227	179	188	183	185	193	201	1935
KU	749	84	71	69	79	65	56	64	63	66	66	683
OUL	823	73	98	83	104	63	81	79	72	60		713
TRE	835	158	136	138	168	148	114	117	119	118		1216
TKU	1042	95	64	82	106	64	86	80	84	83		744
	6039	607	561	562	684	519	525	523	523	520		5291

HY ~200 erikoislääkärää
vuodessa
~30 %

Hallinnon pätevyys 2002-2007

	02	03	04	05	06	07	YHT
Helsinki	33	20	31	97	8	16	205
Kuopio	10	4	3	35	2	1	55
Oulu	12	4	6	24	0	3	49
Tampere	21	7	9	42	9	4	92
Turku	19	8	8	33	4	7	79
	95	43	57	231	23	31	480

'hallinnon tunnit'

'nuokkumassa 20 h'

hallinto → johtaminen
management → leadership

Undervisningsministeriet

- **Taso I: Lähijohtajapätevyys 30 op**
 - **Osa erikoistumiskoulutusta!**
- **Taso II: Keskijohdon valmennus 30 op täydennyskoulutuksena**
- **Taso III: Ylimmän johdon valmennus 30 op täydennyskoulutuksena**

Sosiaali- ja terveysalan johtamiskoulutustyöryhmän muistio

Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen UUDISTAMISTARPEET

Erikoislääkärikoulutustyöryhmän loppuraportti

- 1. PTL:een kuulunut 16 h hallinnon koulutus sisällytetään koordinoituna el-koulutuksen 9 kk (YEK osana) terveyskeskuspalveluun ja osaksi johtamiskoulutusta.**
- 2. johtamiskoulutuksen käytäntöjen yhdenmukaistamista jatketaan siten, että koulutuksesta vastaavat keskustelevat palvelujärjestelmän tarpeiden mukaisesta jatkokehittämisestä STM:n kanssa. Yhteisenä tavoitteena on yhdenmukainen koulutus, joka pätevöittää lähijohtajana toimimiseen.**

**STM (2.7.2010 – 12.4.2011 raportti) : el-koulutuksen
valtakunnallisen uudistamisen valmistelu**

Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen UUDISTAMISTARPEET

Erikoislääkärik

1. PTL:en
koord
tervey
2. johtar
jatket
kesku
mukai
Yhteis
joka p

STM (C
valtak

**Erikoislääkärin tutkinnon
osa 1.8.2009 jälkeen
opinto-oikeuden
saaneille**

**HY lääketieteellinen tdk:
30 op kaikille!**

**Tutkintotodistukseen:
lähijohtajapätevyys 30 op**

sisällytetään
skoulutusta.
ukaistamista
vat
en
nssa.
koulutus,
n.

koulutuksen

Ydinopetusteemat

1. Organisaation toiminnan ja johtamisen lähtökohdat
 - I Esimiehen rooli ja identiteetti*
 - II Asiantuntijaorganisaatioiden erityispiirteet*
2. Sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmä
 - I Sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmän rakenne ja toiminta*
 - II Sosiaali- ja terveyslainsäädännön perusteet*
3. Henkilöstövoimavarojen ja osaamisen johtaminen
 - I Oman työn hallinta*
 - II Henkilöstöjohtamisen perusteet*
 - III Työhyvinvoinnin rakentaminen*
4. Johtamisen vuorovaikutustaidot ja organisaatioviestintä
 - I Yhteistyötaidot ja valmiudet*
 - II Haastavat vuorovaikutustilanteet*
5. Toiminnan ohjaus ja arviointi
 - I Prosessijohtamisen perusteet ja toiminnan kehittäminen*
 - II Potilasturvallisuuden edistäminen*
 - III Taloushallinnon perusteet*
 - IV Tietojärjestelmien merkitys johtamisessa*

Ydinopetusteemat

1. Organisaation toiminnan ja johtamisen ohjeet

I Esimiehen rooli ja identiteetti

II Asiantuntijaorganisaation johtaminen

2. Sosiaali- ja terveysalan johtaminen

I Sosiaali- ja terveysalan johtaminen

II Sosiaali- ja terveysalan johtaminen

3. Henkilöstövoimavarojen johtaminen

I Oman työn hallinta

II Henkilöstöjohtaminen

III Työhyvinvoinnin johtaminen

4. Johtamisen vuorovaikutus

I Yhteistyötaidot

II Haastavat vuorovaikutustilanteet

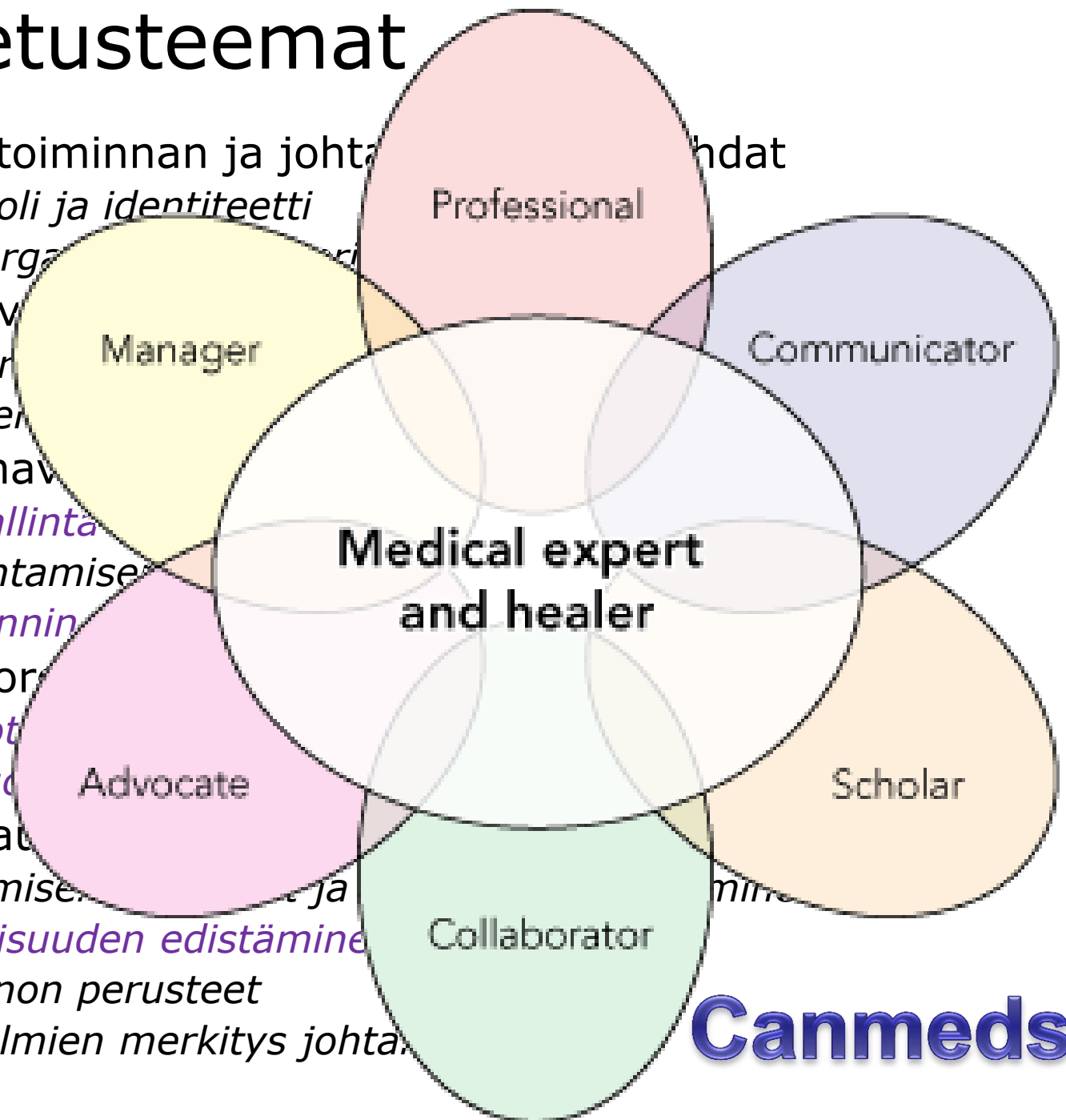
5. Toiminnan ohjaus

I Prosessijohtaminen

II Potilasturvallisuuden edistäminen

III Taloushallinnon perusteet

IV Tietojärjestelmien merkitys johtamisessa

Canmeds

Lähiopetuspäivät 10 op	Kehittymistehtävät 10 op	Portfolio ja mentorointi 5 op			
YEK hallinnon koulutus 2 op Valinnaiset 2 op Kaikille yhteiset 6op → Hjelt Kaikkiin kursseihin liittyy kirjallinen reflektio Kirjallinen ennakko- ja /tai jälkitehtävä Valinnaisia opintoja voi suorittaa hyödyntäen soveltuvaa koulutustarjontaa, esim. muiden tiedekuntien koulutusta, lääkärijärjestöjen koulutusta, toimipaikkakoulusta jne.	Käytännön työssä suoritettavia tehtäviä ydinopetusalueiden mukaisesti esim. -perehdytyskansion luominen /päivittäminen -osallistuminen alueellisen hoitoketjuryhmän työhön -erikoistuvien lääkäreiden vanhimpana toimiminen - jne HUOM! suoritus edellyttää kirjallista reflektiota. Mahdolliset dokumentit laitetaan suorituksen liitteiksi. Kunkin tehtävän laajuus 2 op. Lista 20-30 (esimerkki) tehtävästä on laadittu kaikkien tiedekuntien yhteistyönä. Voi esittää oman työpaikan kehittämistyöhön liittyviä kehittymistehtäviä - laajuus sovitaan tapauskohtaisesti.	Sähköiseen portfolioon kootaan kaikki suoritukset, dokumentit ja reflektiot Lisäksi portfolioissa on itsenäisesti/ mentoroituna suoritettavia tehtäviä esim. -henkilökohtainen kehittämissuunnitelma -oman johtamishistorian analyysi -oma johtamisfilosofia -palautteen kerääminen ja analysointi omasta johtamistyöskentelystä -oman johtamistyön vaativuuden arviointi Mentorointi: osa erikoistumisen ohjaamista <tr> <td colspan="2" data-bbox="1271 1115 1889 1168">Kirjallisuus 5-10 op</td><td data-bbox="1271 1168 1889 1358"> Keskeisiin kirjoihin liittyvät kirjalliset tehtävät Kirjasuoritus voi korvata 5 op muita suorituksia </td></tr>	Kirjallisuus 5-10 op		Keskeisiin kirjoihin liittyvät kirjalliset tehtävät Kirjasuoritus voi korvata 5 op muita suorituksia
Kirjallisuus 5-10 op		Keskeisiin kirjoihin liittyvät kirjalliset tehtävät Kirjasuoritus voi korvata 5 op muita suorituksia			

Lähiopetuspäivät 10 op	Kehittymistehtävät 10 op	Portfolio ja mentorointi 5 op
YEK hallinnon koulutus 2 pv Valinnaiset 2 pv Kaikille yhteiset 6pv Kaikkiin kursseihin liittyy reflektio portfolioon	Käytännön työssä suoritettavia tehtäviä ydinopetusalueiden mukaisesti esim. -perehdytyskansion luominen /päivittäminen -osallistuminen alueellisen hoitoketjuryhmän työhön -erikoistuvien lääkäreiden	Sähköiseen portfolioon kootaan kaikki suoritukset, dokumentit ja reflektiot Lisäksi portfolioon on itsenäisesti/ mentoroituna suoritettavia tehtäviä esim. -henkilökohtainen
*Reflektointi: mitä opin? *Moodle -alusta		
esim. maahan tulo- ja oleskelukoulutusta, lääkärijärjestöjen koulutusta, toimipaikkakoulusta jne.	Kunkin tehtävän laajuus 2 op. Lista 20-30 (esimerkki) tehtävästä on laadittu kaikkien tiedekuntien yhteistyönä. Voi esittää oman työpaikan kehittämistyöhön liittyviä kehittymistehtäviä - laajuus sovitaan tapauskohtaisesti.	Mentorointi: osa erikoistumisen ohjaamista Kirjallisuus 5-10 op Keskeisiin kirjoihin liittyvät kirjalliset tehtävät Kirjasuoritus voi korvata 5 op muita suorituksia

Työelämässä

- Erikoistumiskoulutus: työssä + teoreettista
- Kehittymistehtävät: organisaation kehittämiseen
 - Esim: 2 erikoistuvaa lääkäriä mukana laajassa hankkeessa, jossa xx klinikka järjestetään uudelleen prosesseittain
- Jokaiselle evl:lle mentor (... työpaikalta ...)

Mentorit

- Kouluttajia /tutoreita tai esimiehiä
– **erikoislääkäri ja halukas**
 - Keskustelu evl:n kanssa 3 x
1. Keskustellaan tavoitteista ja hahmotellaan kehitymissuunnitelmaa (opintosuunnitelmaa)
 2. Viimeistellään ja hyväksytään suunnitelma (opintopisteet)
 3. Arvioidaan kokonaisuutta

Organisaation toiminnan ja johtamisen lähtökohdat

- Esimiehen rooli ja identiteetti
- Asiantuntijaorganisaatioiden erityispiirteet

Nykyosaaminen

Oma työhistoria: miten aikaisemmat (työ)tehtävät ovat edesauttaneet omaa oppimista ja kehittymistä kullakin alueella. Oman osaamisen 'diagnoosi' voi käsittää sekä pohdintaa omista vahvuuksista ja kehittymisalueista että 'ympäristöanalyysiä': mitä osaamista yksikköni / organisaationi tarvitsee

Oppimistavoitteet

Minkä oppiminen ainakin pitää kurssin aikana varmistaa? Missä riittää perusvalmiudet ja missä tarvitsen laajempaa osaamista?

Keinot

Lähiopetuspäivät, oma kehittämishanke, kirjat ja lehdet... Osa tavoitteista edellyttää käytännön työskentelyä, osaan kurssit ja itseopiskelu sopivat paremmin.

Arviointi

Jos on olemassa tavoite, täytyy myös olla keinoja arvioida tavoitteen saavuttaminen. Palautteen saaminen ohjaajalta? Kollegoilta? Itsearviointi? ...

**Heksu
(Hopsu)**

**(Hoban)
Heksen**

Lista vaihtoehtoista kehittämistehtävistä. Tehtävien laajuudeksi suunniteltu n. 2 opintopistettä. Tehtävät palautetaan valinnaisten kehittämistehtävien kautta (Tehtävät 250-254)

Tehtävä 301: Esimiestehtävien seuraaminen

Tehtävä 302: Osallistuminen johtoryhmätyöskentelyyn

Tehtävä 303: Osallistuminen yhtenäisten hoidon perusteiden toteutumisen seurantaan ja arviointiin

Tehtävä 304: Osallistuminen terveyttä ja hyvinvointia edistävän toimintapolitiikan laatimiseen

Tehtävä 305: Osallistuminen terveys- ja sosiaalipalveluiden integraation kehittämiseen

Tehtävä 306: Oma ajanhallinta ja sen kehittäminen

Tehtävä 307: Perehdytyskansion laatiminen tai päivitys

Tehtävä 308: Luottamushenkilönä toimiminen

Tehtävä 309: Työlistojen/päivystyslistojen laatiminen

Tehtävä 310: Oman tiimin toiminnan analysointi ja kehittäminen

Tehtävä 311: Opinnäytetyön ohjaaminen

Tehtävä 312: Tutustuminen työterveyshuoltoon

Tehtävä 313: Informaatio väestölle

Tehtävä 314: Vakuuttava luento

Tehtävä 315: Prosessien toiminnan ja laadun arviointi

Tehtävä 316: Hoidon laadun arviointi

Tehtävä 317: Toimipaikan hoito-ohjeen laatiminen

Tehtävä 318: Osallistuminen alueellisen hoitoketjun tai -ohjelman laatimiseen

Tehtävä 319: Osallistuminen kansallisen hoitosuosituksen laatimiseen

Tehtävä 320: Potilasvalitukset, niihin vastaaminen ja käyttö toiminnan kehittämisessä

Tehtävä 321: Turvallisen lääkehoidon edistäminen

Tehtävä 322: Potilasturvallisuusilmoitukset ja käyttö toiminnan kehittämisessä

Tehtävä 323: Osallistuminen laatu- tai potilasturvallisuustyöskentelyyn

Tehtävä 324: Talousarvioesityksen laadinnan seuraaminen

Tehtävä 325: Osallistuminen hankintaprosessiin

Tehtävä 326: Osallistuminen palveluiden ulkoistamisprosessiin

Tehtävä 327: Palvelujen tarpeen arviointi

Tehtävä 328: Elektronisen potilastietojärjestelmän hyödyntäminen

Tehtävä 307: Perehdytyskansion laatiminen tai päivitys	Tehtävä 309: Työlistojen/päivystyslistojen laatiminen
Ydinosaamisalue: Henkilöstöjohtamisen perusteet	Ydinosaamisalue: Henkilöstöjohtamisen perusteet
Tavoite: Osata perehdyttää uutta henkilöstöä	Tavoite: Oppia ymmärtämään asiantuntijaorganisaation johtamisen erityispiirteitä ja erilaisia työyhteisökulttuureita • Oppia henkilöstöjohtamisen perustaitoja
Suoritus: • Perehdytyskansion/tiedoston laatiminen tai päivittäminen osastolle, terveyskeskukselle tai muulle vastaavalle • Kirjallinen raportointi ohjeiden mukaan • Liitteeksi sisällysluettelo /esipuhe tmv., josta näkyvät sen laatijat	Suoritus: • Työlistojen/päivystyslistojen laatiminen • Esimerkiksi erikoistuvien lääkäreiden vanhimpana, tai osastonhoitajana toimiminen vähintään puolen vuoden ajan • Kirjallinen raportointi ohjeiden mukaan
Pohdinta: • Kuvaus lähtökohtatilanteesta • Mitä opit? • Mitä perehdytyskansion laatiminen sinulle avasi yksikön ohjeista, prosesseista tai työtavoista? • Mitä perehdytyskansion laatiminen sinulle avasi eri ammattiryhmien toiminnasta? • Miten arvioit perehdytyskansion päivityksen tulevaisuudessa toteutuvan	Pohdinta: • Kuvaus lähtökohtatilanteesta • Mitä opit? • Mitä tehtävä sinulle avasi työn suunnittelusta ja johtamisesta? • Mitä olisi syytä muuttaa?

HELSINGIN YLIOPISTO

<http://blogs.helsinki.fi/lahijohtajakoulutus/>

ERIKOISTUVIEN LÄHIJOHTAJAKOULUTUS

Google lähijohtajakoulutus

Sivut

- [Etusivu](#)
 - [Opiskelijan muistilista](#)
- [Lähiopetus](#)
- [Moodle](#)
- [Uutiset](#)

Linkit

- [Duodecimin koulutus](#)
- [Kumppanuuskoulutus](#)
- [Lähijohtajakoulutuksen Wiki](#)

Lisätiedot

[Santeri Huvinen](#)

Viimeiset merkinnät

- [Uusia mentoriaikoja Minna Kailalle](#)
- [Muutama uusi mentoriaika ajalle 21.3.-23.3.2011](#)
- [Ilmoittautumislomakkeet auki syksyn 2011 lähiopetukseen](#)
- [Valinnaista lähiopetusta – Hwän](#)

Etusivu

Ilmoittautuminen 30 op kokonaisuuteen lomakkeella:

[ilmoittautuminen](#)

[Lataa tästä](#) Tiedote lähijohtajakoulutuksesta sairaaloiden ja terveyskeskusten ylilääkäreille ja erikoistuvien ohjaajille.

Lähijohtajakoulutuksen [Wiki-sivustolta](#) löytyy käytännön ohjeistus koulutusohjelman suorittamiseen. Erikoistuvien tulee tutustua näihin ohjeisiin ennen ensimmäistä lähiopetusta tai mentoritapaamista.

Erikoistuvien lääkäreiden ja erikoistuvien hammaslääkäreiden lähijohtajakoulutuksen kokonaisuus on suunniteltu opetusministeriön vuonna 2003 asettaman sosiaali- ja terveysalan johtamiskoulutustyöryhmän ehdotusten pohjalta. Erikoistumiskoulutukseen on sisällytetty syksystä 2009 alkaen lähijohtajapätevyyden antava koulutus, jonka laajuus on 30 opintopistettä (op) ja joka antaa valmiudet toimia lähijohtajana sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä.

Johtamiskoulutus on pakollinen erikoistuville, jotka saavat opinto-oikeuden 1.8.2009 alkaen.

HUOM! Lähiopetukseen löytyvät erilliset ilmoittautumislomakkeet kohdasta "[Lähiopetus](#)"

HUOM! Johtamiskoulutus ei kuitenkaan koske erikoistuvia.

Hae

Linkit

- [Duodecimin koulutus](#)
- [Kumppanuuskoulutus](#)
- [Lähijohtajakoulutuksen Wiki](#)

Uutissyötteen

- [Kaikki merkinnät](#)
- [Kaikki kommentit](#)

Meta

- [Kirjaudu sisään](#)

- # Käytännön toteutus
- Muun työn ohella
 - Moodle mahdollistaa yksilöllisen etenemistahdin
 - 30 op = "n. 2 h työskentelyä per vko"
 - 1 erikoislääkäriä kohden (voi jakautua 5-6 vuodelle):
 - 1.5-3 tuntia mentortapaamiset
 - 3 x 2 pvää LÄJO lähipäivät (Hjelt)
 - 2 x 2 pvää valinnaiset lähipäivät
 - Kehittymistehtävät: organisaation kehittämiseen
 - Kirjallisuustehtävät: tukemaan (voi korvata)

Tekemistä ...

- **Viestintä (suoraan; netissä; ...)**
- **Alueellistaminen**
- **Valtakunnalliset linjat & yhteistyö!**
- **Verkko-opetuksen hyödyntäminen**
- **LL-tutkinto – EL-tutkinto – JAK (CPD)**
- **Sisäänotto kasvaa →**

Kiitos!

Kisällien rohkeutta ja mestarien näkemystä – matka erikoislääkäriksi

Lääkäri 2008: erikoisalojen positiivisen markkinoinnin ja myönteisen näkyvyyden merkitystä alalle hakeutuvien lääkäreiden valinnoissa. ... työolosuhteet ja ensimmäisissä työpaikoissa saatu esimerkki vaikuttavat nuorten lääkäreiden uravalintoihin aiempaa enemmän. -Teppo Heikkilä